

SZERTE A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL JELENTKEZTEK TIZEN- ÉS HUSZONÉVESEK AZ ERDÉLYI MAGYAR ÍRÓK LIGÁJÁNAK IDEI ALKOTÓI PÁLYÁZATÁRA

Érdeklí a fiatalokat az írás művészete

Az egész Kárpát-medencéből jelentkeztek írásokkal fiatalok az Erdélyi Magyar Írók Ligájának (E-MIL) Ne csak lājkd! Pályázz is! – Méhes György Tehetségkutató 2022 elnevezésű kiírására. Márton Evelin író, a pályázat zsűritagja a Krónikának elmondta, a mostani tizen- és huszonévesek generációja is úgy gondolja, jó önkifejező eszköz lehet az írás.

» KISS JUDIT

Bár sokan az ellenkezőjét gondolják, igenis érdeklí a fiatal generációt az írás művészete – többek közt ezt a következtetést vonja le Márton Evelin író, aki az Erdélyi Magyar Írók Ligájának (E-MIL) Ne csak lājkd! Pályázz is! – Méhes György Tehetségkutató 2022 pályázatának zsűritagja volt. A kiírásra szerte a Kárpát-medencéből érkezett művek közül összesen 232 írást értékelt a szakmai zsűri. Az ítések – Fischer Botond, Horváth Benji és Márton Evelin – hosszan tartó értékelői munka után jutottak eredményre a próza és vers kategória esetében, az írószervezet december 18-án jelentette be a nyerteseket. Márton Evelin megkeresésünkre elmondta, nehéz volt döntenie az elbíráláskor, hiszen sok jó mű született. Mint mondta, meglepően sok fiatal jelentkezett verssel, prózával, összesen 242 pályázat érkezett – ebből 232 volt ér-

KÉPUNK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: HÁAZ VINCE

Olvasmányélményeik meghatározzák, hogy milyen típusú szövegeket próbálnak alkotni a fiatalok

» **„Túlmenően az általános kamasz-gondokon, amikor a személyiség még nem forr ki teljesen és önmagukat keresik, elég határozott véleményük van arról, hogy nem a legjobb felé halad a világunk” – fejtette ki Márton Evelin.**

vényes. Hozzátette, a kiírás az egész Kárpát-medencében elérhető volt, a Felvidékről, Vajdaságból, Kárpátaljáról is érkeztek szövegek. Sokan jelentkeztek Magyarországról is, de túlnyomórészt Erdélyből érkeztek pályaművek: a Romániai Magyar Pedagógusok szövetsége is segítette a népszerűsítésben, így az egész romániai magyar iskolarendszerbe eljutott, és Nagybányától Nagyenyedig, Zilahig, Temesvárig és a Székelyföldre mindenhol küldtek műveket a fiatalok.

Sok sci-fit, fantasyt olvasnak a fiatalok

„A pályázók nyolcvan százaléka tizenéves volt, 12 és 14 év között-

tiük közül kevesebben, 15 és 18 év közöttiek pedig nagyon sokan jelentkeztek” – mondta el a zsűri tagja. Kérdésünkre, hogy milyen kép rajzolódik ki a fiatalok szövegalkotáshoz való viszonyáról, Márton Evelin azt mondta, az kiderült mindenképpen, hogy a kötelező iskolai tananyag hat a fiatalokra. „Az is kiviláglik, hogy a fiatalok rengeteg fantasy és sci-fi irodalmat olvasnak, sőt, az volt az érzésem, hogy nem is föltétlenül magyarul. Nem tudok általánosító benyomást mondani a szövegalomról, mert az egyes írások közt voltak minőségi különbségek, de már önmagában az nagy dolog, hogy ennyien megpróbálkoztak azzal, hogy írásban kifejezzék magukat” – mondta Márton Evelin. Hozzátette, a pályázóknak önéletrajzot is kellett csatolniuk, és sokan az önéletrajzírás regényes verzióját választották, ez azt bizonyítja, hogy a fiatalok egyéb ellenkező, pesszimista vélekedéssel ellentétben úgy gondolják, az írás jó önkifejezési eszköz. „Ha gyerekpszichológus vagy szociológus olvasná végig ezeket a szövegeket, talán több mindent tudna mondani arról, hogy a fiatalok hogyan viszonyulnak a mostani világ problémáikhoz. Túlmenően az általános kamasz-gondokon, amikor a személyiség még nem forr ki teljesen és önmagukat keresik, elég

határozott véleményük van arról, hogy nem a legjobb felé halad a világunk” – fejtette ki Márton Evelin. Arra is kitért, hogy a tinédzserkor vejejárója, hogy szorongás alakul ki a világgal, társaikkal, családjukkal kapcsolatban, de ezen túlmenően a jövőt bizonytalannak látják.

Érezhető az iskolai tananyag hatása

„Természetesen teljesen más típusú szövegeket küldtek a kamaszok és a huszonévesek, ezért is döntöttünk úgy zsűriként, hogy a legfiatalabb pályázók könyvjutalomban részesítjük, és ezt mi álljuk. Valamilyen módon honorálni kell az ő próbálkozásukat, és nagyon jó szövegek voltak” – mondta a zsűri tagja. Kérdésünkre arról is beszélt, hogy – bár ő a próza résznek volt az ítése, végigolvasta a beérkezett verseket is. „Amit az olvasás kapcsán mondtam, az a költészet esetében is érvényes: érezhető az iskolai tananyag hatása. Sokan próbálkoztak kötött, rímes formákkal, sőt, komplikált kötött formákkal, nem teljesen szokványos versformákkal is. Ez valószínűleg az iskolai tananyag hatásának tudható be, Születtek szabad versek is, ezek talán sikerültebbek voltak, mert a kötött forma esetében a forma megkötötte a mondánivalót” – mondta a zsűri tagja. Hozzátette, az, hogy mindkétfele vers írásával foglalkoznak a fiatalok, valamiképpen a tanárok győzelmének is tekinthető. Rövidpróza kevesebb érkezett, a pályázók inkább a novellával próbálkoztak, de regény-kezdemények is születtek. „Élesen elhatárolódik egymástól szintén olvasmányélményből fakadóan az, hogy ki az, aki elmegy az általunk lektúrnek nevezett, például Leiner Laura-féle szövegek irányába. Itt is az látszik, hogy miket olvasnak a fiatalok. De a prózák kiforrottabbak voltak korosztálytól függetlenül, úgy érzem” – összegzett Márton Evelin. Hozzátette, az E-MIL-nek továbbra is célkitűzése, hogy a fiatalok szárnypróbálgatásait ösztönözze, és a tervek szerint a Helikon irodalmi folyóiratban napvilágot látnak a díjazott és kiemelkedően jó pályamunkák.

» A legjobb pályaművek

A legjobb pályaművek között szoros volt a verseny a vers és próza kategóriában is – közölte az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL). **Próza:** 1. helyezett: Horváth Adél; 2. helyezett: Gothárd Krisztián; 3. helyezett: Laczkó Emőke. **Vers:** 1. helyezett: Nagy Zsolt; 2. helyezett: Locker Dávid Mátyás; 3. helyezett: Ráday Zsófia. A zsűri mindenképpen említésre és dicsőretre érdemesnek találta még próza kategóriában: F. Tóth Gergely, Kabai Henrik, Karamán Hunor, László Zsuzsanna-Csilla, Miklós Nóra és Szegedi Melinda, illetve vers kategóriában: Bánfalvi Samu, Bertalan Tímea, Bodor Emese, Bokor Judit, Börzsei Dávid, Dimény Patrícia, Endrey-Nagy Ágoston, Fancsali Kinga, Horváth Florencia, Imre Ábris, Korsós Gergő, Körösztsős Gergő, Lászlóffy Anna, Nagy Norbert, Oproiu Nicolette, Papp Gréta, Szabados Attila, Szauer Lilla és Szigeti Alex pályaműveit. A zsűri úgy döntött, hogy a legfiatalabb pályázók tehetségesebbjét könyvjutalomban részesíti. **Könyvjutalmat kap:** Balázs Blanka Margit (15 éves, vers), Bittera Sophie Iman (12 éves, próza), Fall Dóra (15 éves, próza), Hankó-Nagy Panna (14 éves, próza), Kintzel Hanna (13 éves, vers), Kovács Eszter (13 éves, próza), Kozma Rákhel (12 éves, vers), Kun Brigitta Boglárka (15 éves, próza), Kuron-Muszka Zselyke (15 éves, vers), Molnár Klementina-Tamara (12 éves, próza), Nyulas Anna (14 éves, vers) és Szabó Iringó (14 éves, próza).

Lezárult a gazdag programokat felsorakoztató Tamási Áron-émlékév

» KRÓNKA

Irodalmi vetélkedőt, illusztrációs pályázatot, prózamonó versenyt is szerveztek többek közt a 125 éve született székely író, Tamási Áron tiszteletére a december végén lezárult emlékévkben. A Szabó Magda, a Tamási Áron Közhasznú Alapítvány elnöke és Hadnagy Jolán, a farkaslaki Tamási Áron Művelődési Egyesület vezetője főszervezőként a Magyarság Házával közösen bonyolították le az emlékévet, amelyben egyik legfontosabb feladatuknak azt

» **Az év első felében irodalmi vetélkedőt, illusztrációs pályázatot, telefonos prózamonó versenyt is hirdettek a világ bármely pontján élő magyarok számára.**

tartották, hogy a fiatalok bevonják a programokba – olvasható a szervezők MTI-hez eljuttatott közleményében. Az év első felében irodalmi vetélkedőt, illusztrációs pályázatot, telefonos prózamonó versenyt is hirdettek a világ bármely pontján élő magyarok számára, amelyre Erdélytől Kanadáig számos pályamű érkezett. A Nemzeti Színházban január 22-én Tamási Áron darabjából adtak elő jeleneteket fiatalok az Ádámok és Évák ünnepén. Ezek közül a legjobbakat Gyulán is vendégül látták a Tamási Áron-napokon.

Az író egykori iskolájában, a székegyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumban az emlékévknek köszönhetően éledt fel újra a diákszínjátszás, de a szervezők megvalósítottak egy kerítéskiallítást is a Magyar Művészeti Akadémiával közösen, amelyet az Andrassy úton láthattak az érdeklődők december közepéig. A tablók másolatai bejárták a Kárpát-medencét, bemutakoztak Csíksomlyón, Tusványoson, a csíkcsmortáni verstáborban, Ausztriában, a Délvidéken és Székelyudvarhelyen is, valamint az író szülőfalujában,

Farkaslakán. A gyulai fesztiválon öt előadás mutatkozott be az író műveiből. Összel öt újabb színházi bemutató is megszületett, közülük egy Kolozsváron, ahová Tamási Áron annak idején az első drámáját küldte. Kilyén Ilka színművésznő és lánya, Ritziu Ilka-Krisztina létrehozta egy előadást Tündökletes világ címmel, amely az író gyermekkoráról szól. Kincses Elemér rendezésében ez a kamaraprodukció útnak indult a diaszpóra magyarságához és eddig nyolc helyen játszották a világban, Svédországtól Amerikáig.